Ripuarisch

El **ripuarisch** o **fràncic ripuari** és un grup dialectal germànic occidental, el nom del qual prové del llatí *ripa*. És el més septentrional del grup occidental dels dialectes de l'Alt alemany inferior occidental, que també inclou el fràncic luxemburguès, el fràncic mosel·là i el fràncic renà. La seva àrea ocupa principalment l'estat federat alemany de Rin del Nord-Westfàlia, amb algunes influències al nord de Renània-Palatinat, l'àrea d'Eupen a Bèlgica i alguns municipis veïns als Països Baixos, des del nord-oest de Düsseldorf i Colònia fins a Aquisgrà a l'oest, i Waldbröl a l'est.

Ripuarisch

Ripuarisch Platt

Altres noms	*Ripoarisch*.
Tipus	dialecte, llengua, llengua viva i llengua vulnerable
Parlants	
250.000 principalment a Renània.	
Parlants nadius	250.000 (1997)
Parlat a	Alemanya, Països Baixos, Bèlgica.

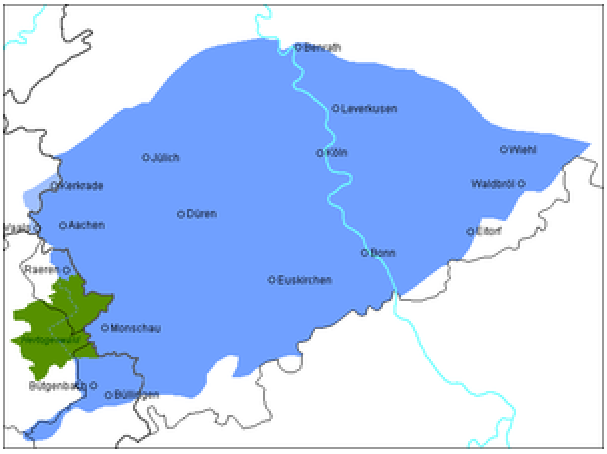

Classificació lingüística

Llengua indoeuropea

Germànica
Occidental
Alt alemany
Alt alemany inferior

Alt alemany inferior occidental

Característiques

Sistema d'escriptura	alfabet llatí
Institució de normalització	Cap institució
Nivell de vulnerabilitat	2 vulnerable

Codis

ISO 639-2	gem
ISO 639-3	khs
SIL	KHS
Glottolog	ripu1236 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/ripu1236)
Ethnologue.com	ksh (http://www.ethnologue.com/language/ksh)
UNESCO	1020 (http://www.unesco.org/langua

Contingut

Característiques
Àrea lingüística
Nombre de parlants
Lectura
Enllaços externs

Característiques

La majoria dels més de cent dialectes ripuaris estan situats en un municipi o poble específic. En general només hi ha petites diferències distintives entre els dialectes veïns (que no obstant això són fàcilment perceptibles entre la població local), i són més grans entre els més distants. Aquests són descrits per un conjunt d'isoglosses anomenades Rheinischer Fächer en lingüística. La forma de parlar sovint els permet seguir la seva pista sovint fins a la vila o barri on es va aprendre a parlar.

El ripuarisch forma una família dialectal comuna anomenada fràncic central, juntament amb el fràncic mosel·là a Luxemburg i Renània-Palatinat. Ripuarian languages thus are part of the west middle continental Germanic language group. Les parles ripuarisch formen part de l'alt alemany inferior occidental.

	ges-atlas/en/atlasmap/language-id-1020.html)
IETF	ksh

Àrea lingüística

- al nord, la frontera inclou la línia d'Uerdingen, que marca el límit tradicional entre els dialectes del baix alemany i l'alemany mitjà;
- al sud, els límits apleguen la frontera entre els estats alemanys de Rin del Nord-Westfàlia i Renània-Palatinat;
- a l'oest, la frontera es troba entre Eupen i Aquisgrà;
- a l'est, el límit es calcula al voltant de la ciutat de Siegen.

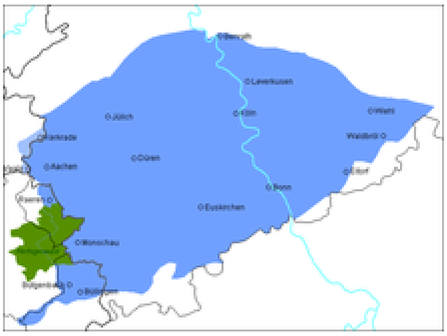

Zona de parla ripuarisch

Nombre de parlants

Prop d'un milió de persones parlen ripuarisch, el que constitueix al voltant d'una quarta part dels habitants de la zona. La penetració del ripuarisch en la comunicació diària varia considerablement, igual que el percentatge de parlants ripuarisch d'un indret a un altre. En alguns llocs pot haver només uns pocs parlants ancians, mentre que en altres llocs d'ús del ripuarisch és comú en la vida quotidiana. Tant en l'àrea genuïna ripuarisch com en els seus voltants, el nombre de persones que comprenen de forma passiva el ripuarisch en certa manera excedeix el nombre de parlants actius.

Alemany central, amb el número 1 el ripuarisch

Lectura

- Ferdinand Münch: Grammatik der ripuarisch-fränkischen Mundart. Verlag Friedrich Cohen, Bonn 1904 (online (http://www.archive.org/stream/grammatikderrip00mngoog)). Nachdruck mit Genehmigung, Saendig Reprint Verlag, Vaduz 1970. ISBN 3-50021670-6.
- Georg Heike: Zur Phonologie der Stadtkölner Mundart. Eine experimentelle Untersuchung der akustischen Unterscheidungsmerkmale. (Deutsche Dialektgeographie Band 57), N. G. Elwert Verlag, Marburg 1964.
- Claudia Froitzheim: Artikulationsnormen der Umgangssprache in Köln - Continuum Schriftenreihe zur Linguistik Band 2. Gunter Norr Verlag, Tübingen, 1984. 223 Seiten, Graphiken. (Zugl.: Univ., Diss., Köln 1983) ISBN 3-87808-332-7.
- Jürgen E. Schmidt: Die mittelfränkischen Tonakzente (Rheinische Akzentuierung). Mainzer Studien zur Sprach- und Volksforschung 8. Stuttgart 1986. ISBN 3-515-04803-0
- Jürgen E. Schmidt: Die sprachhistorische Genese der mittelfränkischen Tonakzente. In: Auer/ Gilles/ Spiekermann: Silbenschnitt und Tonakzente. Niemeyer, Tübingen 2002, S. 201-233. ISBN 3-484-30463-4

Enllaços externs

- Diccionari renànic (http://germazope.uni-trier.de/Projects/WBB/woerterbuecher/rhwb/wbwelcome)
- Diccionari renànic: suplement (http://germazope.uni-trier.de/Projects/WBB/woerterbuecher/rhnwb/wbwelcome)

- Eischwiele Platt - Diccionari de la parla eschweiler (http://www.eischwieleplatt.de/)
- Acadèmia per la parla kölsche (http://www.koelsch-akademie.de/)

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Ripuarisch&oldid=21757745»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 20 ago 2019 a les 11:46.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.